

Profesor Pavel Beneš jubilující

Mezi nejvýznamnější osobnosti chemického vzdělávání v České republice i v zahraničí náleží prof. RNDr. Pavel Beneš, CSc., který oslavil významné životní jubileum. Bez jeho pedagogického působení, autorství velkého počtu učebnic, příruček, monografií, článků v časopisech a sbornících doma i v zahraničí si výuku chemie na různých typech škol lze jen těžko představit.

Pavel Beneš se narodil 13. června 1944. Základní školu a SVVŠ absolvoval v Sedlčanech. Obor učitelství chemie a základů průmyslové výroby pak studoval na Pedagogické fakultě UK v Praze. V počátcích své pedagogické praxe pracoval jako učitel chemie a dalších předmětů na základní škole v Pyšelicích, a následně jako pedagogický pracovník v oblasti zájmové činnosti se zaměřením na chemii v UDPM v Praze, kde též aktivně působil po stránce odborné a organizační v přípravě Chemické olympiády. V roce 1972 se vrátil na svoji „alma mater“ a vzdělávání budoucích učitelů chemie se zde věnuje s nevšedním elánem doposud. Původní vysokoškolské vzdělání doplnil studiem oboru Analytická chemie na Přírodovědecké fakultě UK, a v témže oboru zde absolvoval rigorózní práci. V roce 1977 na PŘF UK obhájil i kandidátskou disertační práci „Školní chemický experiment“ a získal hodnost kandidáta pedagogických věd. Docentem pro obor teorie vyučování chemie byl na Pedagogické fakultě

UK jmenován v roce 1982 a profesorem teorie vyučování předmětů všeobecně-vzdělávací a odborné povahy ve specializaci chemie na Fakultě přírodních věd Univerzity Matěje Bela v Banské Bystrici v roce 1999. Na Moskevské pedagogické univerzitě byl v roce 1994 také jmenován doktorem honoris causa.

Jak již bylo zmíněno, prof. Beneš je autorem a spoluautorem desítek knižních publikací (převážně učebnic a metodických příruček), článků v odborných časopisech a sbornících, a kromě toho se podílel se na řešení desítek výzkumných a rozvojových projektů zejména v oblasti chemického vzdělávání a souvisejících oborů. Známé jsou též sériově vyráběné učební pomůcky pro výuku chemie na základních a středních školách včetně zlepšovacích návrhů a chráněných vzorů. Není možné vyjmenovat veškeré aktivity a výsledky, které jsou spojeny s osobností Pavla Beneše, a zapsaly se pozitivně do rozvoje chemického vzdělávání a přípravy učitelů chemie u nás i v zahraničí. Vzpomeňme ale jednu z nejaktuálnějších – databázi videozáznamů a souvisejících metodických materiálů ke stu bezpečných a didakticky ověřených školních chemických pokusů BEDOX¹.

Kromě obsáhlé pedagogické, vědecké a odborné činnosti nelze opomenout také aktivity jubilanta v oblastí vědecko-organizační. Na Pedagogické fakultě UK zastával pozice zástupce vedoucího katedry, vedoucího katedry, proděkana pro pedagogickou činnost a proděkana pro rozvoj se završením v pozici děkana fakulty. Z dalších aktivit je třeba připomenout též jeho dlouhodobé působení ve výboru sekce pro výuku chemie České společnosti chemické. V roce 2009 mu

za zásluhy v oblasti chemického vzdělávání byla udělena Českou chemickou společností Cena Viléma Baura.

Do dalších let přejeme našemu jubilantovi, nejen vynikajícímu pedagogovi, ale i skvělému kolegovi a příteli hlavně zdraví, entuziasmus a invenci v pedagogické činnosti i osobním životě.

Martin Bílek a Karel Kolář

¹ Skřehot, P. A., Bílek, M., Beneš, P., Rusek, M., Chroustová, K., Marek, Hon, Z., Skřehotová, M. Chem. Listy 118, 35-44 (2024)